

10

BU KARAR DANISTAY 13.DAIRESI'NCE IPTAL EDILMISTIR. REKABET KURULU'NUN AYNI KONUYA ILISKIN 06.04.2006 TARİH VE 06-24/304-71 NOLU KARARINA İNTERNET SAYFAMIZDAKI KARAR ARAMA BÖLÜMÜNDEN ERİŞEBİLİRSİNİZ.

20

30

40

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-67 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 05-58/859-234
Karar Tarihi : 15.9.2005

50

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof .Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof.
Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Burak BÜYÜKKUŞOĞLU, Neşe Nur YAZGAN

60

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gesa Gıda San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ümit EMEK
Ulu Cad. Şevki İpekten Plaza No:28 K.4/406-408 Bursa

D. HAKKINDA :- Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş.
ÖNARAŞTIRMA Eski Üsküdar Cad. Nora Center İçerenköy/İstanbul
YAPILAN

70

E. DOSYA KONUSU: Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin rakip ürünlerinin satış noktalarında bulundurulmaması şartıyla satış noktalarına belli menfaatler sağladığı iddiası.

80

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Gesa Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Gesa Gıda) temsilcisi tarafından yapılan başvuruda; Gesa Gıda'nın patates cipsi üretimiyle iştigal eden ayrıca pazarda hakim durumda bulunan Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Frito Lay) unvanlı teşebbüs çalışanlarının Gesa Gıda'nın ürün standlarının yer aldığı perakendecilere stand kapasitesi kadar veya bir miktar bedelsiz ürün ya da nakit para vermek suretiyle bu noktalardan Gesa Gıda'ya ait standların kaldırılmasını sağladıkları belirtilmiştir. Ayrıca başvuruda Frito Lay tarafından hangi işyerine ne tür indirim ya da bedava ürün gibi teklifler önerildiğine ilişkin bilgi verilerek bu eylemler sonucunda Gesa Gıda'nın anılan noktalardan çıkartıldığı ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 13.5.2005 tarih ve 3207 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 21.6.2005 tarih ve 2005-3-67/İİ-05-BB sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 28.6.2005 tarih ve 05-41 sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 7.9.2005 tarih ve 2005-3-67/ÖA-05-BB

90 sayılı Öneri Raporu 9.9.2005 tarih, REK.0.07.00.00-110/228 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

100 Frito Lay çalışanlarının Gesa Gıda'nın ürün standlarının yer aldığı perakendecilere giderek bu noktalara standın kapasitesi kadar veya bir miktar bedelsiz ürün ya da nakit para vermek suretiyle Gesa Gıda'ya ait standların kaldırılmasını sağladıkları yönündeki şikayeti destekler nitelikte bilgi ve belgeye ulaşılamaması nedeniyle Frito Lay hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

İ. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Gesa Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Gesa Gıda)

110 Bursa'da sahip olduğu üretim tesisi ile 1992 yılından itibaren paketlenmiş cips sektöründe faaliyet gösteren teşebbüs, zincir marketlere özel markalı ürünler üretmesinin yanı sıra Patsito, Patuças ve Cornitos markalarıyla ürünlerini pazarlamaktadır. Geçtiğimiz yıllarda yerel üretici niteliğine sahip olan Gesa Gıda son yıllarda yaygınlaştırmış olduğu dağıtım ağıyla ürünlerini Türkiye'nin birçok iline sevk etmektedir.

I.1.2. Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Frito Lay)

120 1986 yılında Uzay Gıda adıyla, daha sonra Kar Gıda'yı kuran grup tarafından, oluşturulan şirketin hisseleri 1988'de %50, 1993 senesinde ise geri kalan %50 oranında Pepsi Co. Int'e satılmış ve böylece Uzay Gıda dünyada içecek sektörünün yanında cips üretiminde de bulunan Pepsi-Co'nun bir yavru şirketi haline gelmiştir. Uzay Gıda 1999 yılının Kasım ayından itibaren Frito Lay unvanını almıştır. Şirketin 2004 yılına ait cirosu (.....) YTL olarak gerçekleşmiş olup teşebbüse ait ortaklık yapısı aşağıda verilmiştir.

Tablo:1 Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. Ortaklık Yapısı

HİSSEDAR	ORANI (%)
Seven-Up Nederlands B.V.	95.74
PepsiCo Foods Int. Holdings Inc.	4.25
Diğer	0.01

Frito Lay'in yönetim kurulu ise Hatice Ümran BEBA (Başkan), Ömer Şerif Fahhan ÖZÇELİK (Başkan Vekili) ve Linden Fevziye PİROĞLU'ndan oluşmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

130

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

İlgili ürün pazarı; belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşmaktadır. Bir ürünün diğer bir ürünle aynı pazarda yer alabilmesi için

bu ürünlerin tüketici gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olmaları ve birbirleriyle ikame edilmeleri gerekmektedir.

140 Aşağıda yer verilecek olan 4.5.2004 tarihli ve 04-32/377-95 sayılı Kurul Kararı'nda ayrıntılı olarak tartışılmış olması ve bu karardaki ilgili ürün pazarının tanımını değiştirecek bir gelişmenin pazarda yaşanmamış olması nedeniyle ilgili ürün pazarı "paketlenmiş cips pazarı" olarak tespit edilmiştir.

Paketlenmiş cips pazarında faaliyet gösteren teşebbüslere ait pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo:2 Teşebbüslere Ait Pazar Payları

	2002	2003	2004	2005 ¹
Frito Lay	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kraft	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pringles	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer ²	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

150 I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Coğrafi pazar değerlendirmesi yapılırken, özellikle ilgili mal ve hizmetlerin nitelikleri ile tüketici tercihleri bakımından giriş engellerinin, ilgili bölge ile komşu bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın varlığı gibi unsurlar dikkate alınmaktadır. Cips ürünü açısından pazara giriş, arz kaynaklarına ulaşma, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının bölgesel bir farklılık göstermediği gözönüne alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

160 I.3. Frito Lay Hakkında Alınan 4.5.2004 Tarih ve 04-32/377-95 Sayılı Karar ve İlgili Teşebbüs Tarafından Yapılan Geri Bildirim

170 Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Kar Gıda)³ ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunan Pers Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Kurum'umuza 2002 yılında yapılan başvuruda, Frito Lay'in ilgili ürün pazarında hakim durumda olduğu, anılan teşebbüsün Kar Gıda'nın dağıtıcılarına karşı sistematik, caydırıcı, yıldırıcı eylemlerde bulunmak suretiyle hakim durumunu rakibinin faaliyetlerini zorlaştırarak kötüye kullandığı, adı geçen teşebbüs tarafından satış noktalarıyla münhasır sözleşmeler imzalandığı ve bu vasıta ile Kar Gıda ürünlerinin satışının engellendiği iddia edilmiş ve anılan şikayet doğrultusunda ihtiyati tedbir kararıyla birlikte gerekli yaptırımların uygulanması talep edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, ilgili teşebbüslerin başlıca iki üreticinin var olduğu duopol benzeri bir piyasa olan paketlenmiş cips pazarında faaliyet gösterdikleri ve ilgili

¹ İlk 7 ay itibarıyla.

² Diğer grubuna sektörde faaliyet gösteren görece küçük teşebbüslerin yanı sıra (bunlar arasında Gesa Gıda da bulunmaktadır) bazı zincir marketlerde satılan "private label" olarak bilinen market markalı ürünler de dahildir.

³ Rekabet Kurulu 19.9.2002 tarih ve 02-56/698-282 sayılı kararıyla Kar Gıda hisselerinin Kraft Foods International Inc.'e (Kraft) devrine onay vermiştir.

180 pazarda Frito Lay'in hakim durumda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede 1998-2003 yılları arasında söz konusu teşebbüsün küçük perakendeciler olarak nitelenebilecek ve satışlarının önemli bölümünün gerçekleştiği, bakkal, büfe, kuruyemiş mağazaları kanalında tek satıcılık çerçevesinde bir sistem kurulmasına yönelik faaliyetler içerisinde bulunduğu görülmüştür. Ancak yapılan anlaşmalar büyük çoğunlukla sözlü olmakta ve Frito Lay'e rakip olan ürünlerin satılmamasını içermektedir. Bu bağlamda satış noktası birtakım hediyeler, nakit para, bedava ürün verilmesi ve/veya iskonto yapılması gibi uygulamalarla bağlanmakta ve rakip ürünün satılması engellenmektedir. Söz konusu uygulamanın takibi ise satış noktalarını sıkça ziyaret eden satış elemanlarınca yapılmaktadır.

1.3.1. Muafiyetin Geri Alınması

190 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının aynı Kanun'un 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına Rekabet Kurulu tarafından karar verilebilmektedir. İlgili şartlar şunlardır:

- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.

200 Bu çerçevede ilgili maddenin (a) bendine ilişkin olarak, Frito Lay'in nihai satış noktalarına yönelik münhasırlık uygulamasının bu bent anlamında herhangi bir gelişme ve iyileşme sağlamadığı anlaşılmıştır.

210 Genel olarak tek elden satın alma anlaşmalarının ortaya koyduğu faydalar arasında yeniden satıcıların yalnızca söz konusu ürüne odaklanmalarını sağlayarak hem o ürünün satışını artırmak hem de tüketicilere daha iyi bir hizmet sunulması bulunmaktadır. Bu bağlamda ilgili ürün pazarının konusu olan cipsin anıldığı şekilde bir pazarlama veya satışa gereksinim duymadığından hareketle Kanun'un 5. maddesinin aradığı, tüketicinin tek satıcılık sisteminden bir yarar sağlamasına yönelik şartın yerine gelmediği görülmüştür. Bu çerçevede önem verilen ilke yakın ikame olan ürünlerin bir satış noktasında birlikte bulunmasının hem o markalar arasındaki rekabeti hem de tüketicinin tercih imkanını artırdığı gerçeği olmuştur.

220 Kanun'un 5/c maddesinin aradığı "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" şartının sağlanmadığı da görülmüştür. Nitekim paketlenmiş cips pazarının mevcut haliyle rekabetçi bir yapısının olmadığı ve pazarda geniş anlamda tek satıcılığa yönelik sistem kurulmasının rekabeti olumsuz olarak etkileyeceği anlaşılmıştır. Bu tip uygulamaların özellikle ilgili teşebbüs tarafından sistematik bir şekilde tatbik edilmesi ve bununla bağlantılı olarak yazılı ilişkiye dayanması durumunda bu oranın gerçek ve potansiyel rakipler aleyhine önemli bir giriş engeli olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Frito Lay'in ilgili ürün pazarında hakim durumda olması gerçeği ile birlikte dikkate alındığında kapsamlı bir tek satıcılık uygulamasının pazarda sınırlı olan rekabet koşullarını daha da sınırlandırma riski taşıdığı değerlendirilmiştir.

230 Dolayısıyla tek satıcılığa yönelik olarak zaman zaman girişimlerde bulunan Frito Lay'in yanı sıra, pazardaki diğer üreticiler ve aktörler tarafından da söz konusu uygulamanın tercih edilmediği ve yararlı bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle rekabet etmemeye ilişkin muafiyetin anılan pazarda mevcut olması durumunda Frito Lay'in pazardaki gücü ve pazar payı, rakiplerin durumu ve pazara giriş engelleri nedeniyle markalar arası rekabetin olumsuz olarak etkilenebileceği öngörülmüştür. Üstelik dikey anlaşmalara muafiyet tanınırken bu anlaşmaların yarattığı olumsuz etkilerin anlaşmanın olumlu etkileriyle en azından dengelenmesi beklenmekte iken ilgili dosya itibarıyla dengeleyici unsurların varlığından söz edilememiştir. Kaldı ki mevcut pazarda yaşanan ve şikayete yansıyan birçok sorunun muafiyetin geri alınması suretiyle ortadan kalkacağı sonucuna ulaşılmıştır.

240 Bu bağlamda Frito Lay'in pazardaki nihai satış noktalarında gerek yazılı sözleşmelerle gerekse fiili olarak uyguladığı münhasır satış sisteminin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirlenen şartları taşımadığının tespit edilmiş olması nedeniyle, Kanun'un 13. ve Tebliğ'in 6. maddeleri gereğince anılan teşebbüse tanınmış olan muafiyetin geri alınmasına, bu çerçevede bedava ürün ya da çeşitli hediyeler verilmesi, iskonto veya indirim yapılması gibi uygulamaların rekabet etmeme şartına bağlı olmadan ve fiili münhasırlığa yol açmayacak şekilde uygulanması ve yazılı sözleşmelerdeki bu tür hükümlerin değiştirilmesine hükmedilmiştir.

I.3.2. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması

250 Diğer yandan soruşturma bulguları bakımından önemli olan bir başka husus, şikayet konusu eylemlerin kısa sürelerle ve genellikle sınırlı bölgelerde yapılmış olduğu tespitidir. Hakim durumda olan teşebbüsün tek satıcılık anlaşmaları yapması, 2002/2 sayılı Tebliğ'in pazar payı eşiği öngörmemesi nedeniyle mümkün görülmektedir. Ancak bu ve benzeri anlaşmalar nedeniyle ihlalin varlığına karar verilebilmesi için olmazsa olmaz olan koşul, bu düzenlemeler sebebiyle pazarın ne kadarının rakip faaliyetlere kapandığının tespitidir. Ancak küçük perakendecilerin sayıca çok olması ve bir kısmının yer darlığı veya başka nedenlerle kendi istekleri doğrultusunda yalnızca Frito Lay'e ait ürünleri buldurmak istemeleri, eylemlerin bir kısmının 1998-1999 yıllarında yapılması, soruşturma sürecinin Kraft'ın Kar Gıda'yı devralma sürecindeki geçiş aşamasına denk gelmesi nedenleriyle bu uygulamaların pazara olan etkileri tam anlamıyla tespit edilememiştir. Ayrıca rekabet etmemeye ilişkin uygulamaların sınırlı bölgelerde kısa sürelerle gerçekleştirilmiş olması bu tespiti güçleştirici bir özellik taşımıştır. Anılan gerekçelerle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edildiğine yönelik bir değerlendirme yapılamamıştır.

270 Diğer yandan rakip faaliyetlerin zorlaştırılması kapsamında yapılan şikayet çerçevesinde, Frito-Lay tarafından Kraft satış elemanlarına yönelik olarak tehdit ve darp gibi eylemleri de içeren sistematik ve caydırıcı faaliyetlerde bulunduğu iddia edilmektedir. Ancak bu eylemlerin etkilerinin sınırlı olması ve Frito Lay'in anılan faaliyetlerinin kapsamlı bir uygulama alanı bulamaması, üstelik bu eylemlerin Frito Lay'in genel merkezi tarafından yönlendirilen bir politika sonucunda yapıldığına yönelik bir bulguya ulaşılamaması dikkate alındığında soruşturma konusu eylemler rakip faaliyetleri zorlaştırıcı eylemler olarak değerlendirilmemiştir. Üstelik anılan

şikayetlere yönelik olarak adli makamlara yapılan başvurularda, soruşturma süreci itibarıyla ağırlıklı olarak takipsizlik ve beraat kararlarının verilmesi bu kanıyı pekiştiren tespitler arasında yer almıştır.

280 Bu çerçevede, nihai satış noktalarında uyguladığı münhasır satış sistemine tanınan muafiyetin 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca geri alınmasına karar verilmiş olmasının yanı sıra, Frito Lay'in şikayet kapsamındaki faaliyetlerinin ve bu faaliyetler aracılığıyla tek satıcılığa dayalı bir sistem oluşturmaya çalışmasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında bir kötüye kullanma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

1.3.3. Geri Bildirim

290 Frito Lay tarafından gönderilen bilgilendirme yazısı 27.12.2004 tarih ve 7332 sayı ile, süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiş olup söz konusu bilgilendirme yazısında Baki Yapı İnş. Tic. Ltd. Şti. ile akdedilen sözleşmede bulunan rekabet etmeme yükümlülüğünün ek bir anlaşma ile ortadan kaldırılarak anılan sözleşmenin karara uygun hale getirildiği, okul kantinleri ile akdedilen ve soruşturma süresi içinde rekabet yasağına ilişkin maddeleri değiştirilmiş olan sözleşmelerin, 2004-2005 eğitim yılında da aynı şekilde uygulanmakta olduğu, bu durumu tevsiken bir okul kantini ile yapılan sözleşmenin ekte gönderildiği ve talep edilmesi halinde tüm sözleşmelerin sunulabileceği belirtilmiştir.

300 Diğer yandan soruşturmaya konu şikayetlerden biri olan stand toplama eylemlerinin Samsun ilinde bazı satış noktalarında meydana geldiğinin öğrenilmesi ve bu konuda Kraft tarafından dava açılması üzerine, bölgedeki distribütörün bir ihtarname ile uyarılarak söz konusu eylemlerin devamı halinde sözleşmesinin feshedilebileceği konusunda bilgilendirildiği, ayrıca bölge satış şefinin bu durumu engelleme amaçlı önlemleri alması hususunda ihtar edildiği ifade edilmektedir.

1.4. Dosya Konusu Şikayet ve İlk İnceleme

310 Mevcut dosya konusu şikayette Frito Lay çalışanlarının Gesa Gıda'nın ürün standlarının yer aldığı perakendecilere giderek bu noktalara stand kapasitesi kadar veya bir miktar bedelsiz ürün ya da nakit para vermek suretiyle Gesa Gıda'ya ait standların kaldırılmasını sağladıkları belirtilmektedir. Ayrıca başvuruda Frito Lay tarafından tek satıcılık şartıyla hangi işyerine ne tür indirim ya da bedava ürün gibi teklifler önerildiğine ilişkin bilgi verilerek bu eylemler sonucunda Gesa Gıda'nın anılan noktalardan çıkartıldığı ifade edilmektedir. Bu kapsamda ilk inceleme aşamasında Kraft'ın Satış Direktörü Tamer Bağlar ile yapılan telefon görüşmesinde Frito Lay'in, soruşturma konusu olan eylemlerini artırarak devam ettirdiği ve Kurul tarafından alınan karar doğrultusunda yasaklanan eylemleri soruşturma öncesinde olduğu gibi sürdürdüğü iddia edilmiştir. Bu çerçevede ilgili şahıs ürettikleri cipslerin noktalara Frito Lay tarafından hala yapılagelen tek satıcılık anlaşmaları yüzünden giremediğini, bu tip eylemlerin ülkenin bir çok yerinde kapsamlı ancak ihtiyatlı bir şekilde uygulandığını ileri sürmüştür. Bu çerçevede verilen örnekte Ayvalık'tan Anamur'a kadar olan sahil şeridinde yaz boyunca sürecek bir kampanya başlatıldığı, bu doğrultuda rakip ürün bulundurmayan satış noktalarına 3/4/5 koli ürün alan teşebbüse 1 koli ürün bedava verileceği belirtilmektedir⁴. Bu eylemlerin başta Antalya

⁴ Kampanyanın satış noktasının önemine göre 3, 4 veya 5 koli olarak farklılaştığı iddia edilmektedir.

olmak üzere, İzmir ve İstanbul il merkezleri, Kayseri, Samsun, Fatsa'da da görüldüğü ancak eylemlerin belirli sürelerle belirli şehirlerde yapıldığı her şehirde aynı anda uygulanmadığı ifade edilmektedir.

Bu bilgiler ışığında anılan eylemin Kurul tarafından yasaklanan fiili ya da sözleşme vasıtasıyla münhasırlık yaratılmamasına yönelik kararın ihlali niteliği taşıyabileceğinden hareketle söz konusu kararın uygulanıp uygulanmadığının tespit edilmesi amacıyla Frito Lay uygulamalarıyla ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

330

I.5. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.5.1. Yerinde İncelemeler

Önaraştırma kapsamında şikayetçi Gesa Gıda'nın Genel Müdürü ile yapılan görüşmede şikayet dilekçesine ek olarak Frito Lay'in kendilerini hedef alan eylemleri nedeniyle Bursa'da buldukları nokta sayısının bir yıl içerisinde 3000'den 1700'e düştüğü ifade edilmiş ve eylemlerin gerçekleştiği iddia edilen yeni nokta isimleri verilmiştir. Şikayet doğrultusunda Frito-Lay'in Genel Merkezi, İzmir deposu, Bursa deposunda ve Bursa distribütörlerinde yerinde incelemeler yapılmış ve teşebbüs yetkilileri ile görüşülmüştür.

340

I.5.1.1. Bilgi Tutanakları

I.5.1.1.1. Frito-Lay Genel Müdürü ile Yapılan Görüşme

Şikayet kapsamında Frito Lay Genel Müdürü ile yapılan görüşmedeki önemli noktalar aşağıda sunulmaktadır.

350

"Biz firma olarak bu konuda çok hassasız. Satış elemanlarına bu konuda kesin talimatlarımız var. Soruşturma sonrasında da oldukça dikkatli davranıyoruz. Rakiple ilgili bir faaliyet yapılmasını kesin olarak yasakladık. Bunun içine rakibin standının ve ürünlerinin toplanması dahildir. Distribütörlük sözleşmesinde rekabet hukukuna aykırı davranışların tek taraflı olarak sözleşmenin feshi sonucunu doğuracağını belirttik. Bu hususun yer aldığı söz konusu sözleşmenin imzalı bir nüshasını ve bir adet "Distribütör ilişkileri el kitabı"nı size veriyoruz. Bizim zincir ve yerel marketler dışında standart olarak her noktaya verdiğimiz %25 oranında bir iskonto bulunmaktadır. Bunun dışında tek satıcılığa odaklanmıyoruz, o yönde faaliyetlerde bulunmuyoruz. Satış noktalarına nakit para verdiğimiz yönündeki iddialar da gerçeği yansıtmamaktadır, bu tür bir uygulamamız yoktur. Yazlık noktalara ilk girdiğimiz andan sezon ortasına kadarki dönemde 5+1 (5 koli ürün alana bir koli bedava) uygulamasını yaptık. Bir de daha önceden olmadığımız yeni noktalara girebilmek adına bedava ürün veriyoruz. Bu da tamamen yeni giriş yapmakla ilintilidir. Tek satıcılığa yönelik bir eylem söz konusu değildir. Distribütörün satış elemanlarına ise belli satış hedeflerine ulaşmaları koşuluyla altın gibi hediyeler veriyoruz.

360

Zaman zaman bizim yeni girdiğimiz noktada daha önce bulunan ürünü, satış noktası kendi isteğiyle (yer darlığı, bizim ürünümüzün daha çok satması gibi gerekçelerle) çıkartabiliyor. Buna ek olarak, rakibin sık ziyaret etmediği noktalardaki ürünlerin bozulması sebebiyle satış noktası bir zararla karşı karşıya kalıyor. Bu durumda bizden bu ürünlerin değeri kadar bedelsiz ürün talep ederek, zararını karşılamamız şartıyla noktaya girmemize izin veriyor. Biz de yukarıda belirttiğim gibi bedelsiz ürün

370

kapsamında bunu değerlendirerek noktaya giriyoruz. Ayrıca son dönemlerde belediyelerin satış noktasına dükkanın dışına ürün konulmaması yönündeki baskısı iyice arttı. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 30.3.2005 tarihinde yürürlüğe girmesi ile kaldırımlara stand konulması durumunda idari para cezası uygulandığı da belirtilmelidir. Bu durumda bakkalın cips bulundurabileceği alan daraldığından bakkal sadece en çok satan ürünü bulundurmayı kendiliğinden tercih ediyor ve ikinci bir markaya fazla bir yer kalmıyor. Biz rakip odaklı çalışmıyor ve tek satıcılığa yönelik herhangi bir faaliyette bulunmuyoruz...”

380

I.5.1.1.2. Frito Lay Batı Bölgeleri Satış Müdürü ile Yapılan Görüşme

Şikayet kapsamında yerinde inceleme yapılan Frito Lay İzmir deposunda Batı Bölgeleri Satış Müdürü ile yapılan görüşmedeki önemli noktalar aşağıda sunulmaktadır.

“...Şirket olarak aşırı talep, promosyonları satışların kontrol gücülüğü (faturaların tek tek kontrol edilmesi gerekmektedir.) dolayısıyla “4 al 3 öde” gibi promosyonlu satışlara genellikle başvurulmamaktadır. Bununla birlikte özellikle piyasaya yeni bir ürün sunulduğunda ve sosyal amaçlarla okullarda promosyonlu satışlara gidilmektedir. Bu çerçevede impulse yerlerde 4 al 3 öde, okullarda boş paket kampanyaları (boş paket getirene çeşitli hediyeler verilmektedir.) gibi uygulamalar yapılmaktadır...”

390

I.5.1.1.3. Kraft Gıda Satış Müdürü ile Yapılan Görüşme

Şikayet kapsamında görüşülen Kraft Gıda Satış Müdürü ile yapılan görüşmedeki önemli noktalara aşağıda yer verilmektedir.

400

“...Biz bu tip eylemlerin devam ettiğini ne yazık ki görmekteyiz. Üstelik Rekabet Kurulu kararından sonra bu eylemler daha dikkatli bir şekilde yapılmaktadır. Rakip ürün bulundurulmaması koşulu ile satış noktalarına iskonto, bedava ürün (3,4,5 koli alana bir koli bedava gibi) ve promosyon yapıldığı bilgileri alınmaktadır. Bu eylemler yazlık ve turistik yerlerde belirgin şekilde görülebilmektedir. Bizim stand koyduğumuz yerlerle ise önceden vadeli olarak çalışıyorlarsa peşin çalışılmaya başlamaktadırlar. Zaman zaman rakip satılmaması koşuluyla nakit para verdikleri de olmaktadır. Tek çalışmak koşuluyla tente, ışıklı pano yapıyorlar, noktanın elektirik parasını dahi ödendiği satış noktalarınca ifade edilmektedir. Yazlık noktaları uzun dönemli olarak bağlamak suretiyle (noktanın alacağı bedelsiz ürünleri seneye bırakmak koşuluyla) seneye de bu noktalarda tek başlarına satılmayı sağlamaya çalışıyorlar. Eğer bir noktaya biz stand koymuş isek o noktanın aldığı iskonto ve bedelsizleri kesiyorlar. Özetle tek satıcılığa yönelik olarak faaliyetler devam etmektedir... Ayrıca Frito Lay son zamanlarda satış noktasına koyduğu stand sayısını giderek arttırarak noktaya rakip firmaların girmesini engellemektedir...”

410

I.5.2. Satış Noktaları ile Yapılan Görüşmeler

Gesa Gıda tarafından yapılan şikayet kapsamında Bursa ilinde Gesa Gıda'nın ürünlerinin bulunduğu satış noktalarına Frito Lay elemanlarınca indirim, nakit para, bedava ürün teklif edilmesi suretiyle adı geçen teşebbüsün bu noktalardan çıkartıldığı iddia edilerek bu noktalar ve teklif türü belirtilmiştir. Önaraştırma kapsamında

420

Raportörlerce söz konusu noktalarla görüşmeler yapılmış ve ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

NOKTA	TEKLİF TÜRÜ	Yapılan Görüşme	Mevcut Durum
Hilal Market	Gesa Gıda standının kaldırılması karşılığında bedelsiz 2 stand dolusu ürün.	Gesa satmadığı için kendi isteğimizle çıkardık. Gesa ürünlerinde kalite problemi var. Frito Lay münhasırlık teklif etmedi.	Frito Lay
Tem Alışveriş	30.000.000 TL tutarında bedelsiz ürün.	Herhangi bir teklif yapmadan Frito Lay markete girmek istiyor.	Gesa Pringles Kraft
Budak Market	Stand kapasitesi kadar bedelsiz ürün.	Gesa'yı satmadığı için bıraktım. 80 milyonluk üründen yalnızca 1.5 milyonluk ürün sattı. Zararımın giderilmesi amacıyla Frito Lay bedava ürün verdi.	Frito Lay
Şahinler Market	Bedelsiz 2 stand dolusu ürün.	Kapanmış.	-
Göl Market	Standın kaldırılması karşılığında bedelsiz ürün	Kapanmış.	-
Emre Market	Bedelsiz ürün	Kapanmış.	-
Hakan Market	Raf başına 40.000.000 TL teklif edildi.	Herhangi bir teklif olmadı.	Frito Lay Gesa
Çoruh Market	Standın kaldırılması teklif edildi.	7-8 ay önce Frito Lay satış elemanından bir teklif gelince ben o kişiyi müdürüne şikayet ettim ve o kişiyi bir daha görmedim.	Frito Lay Gesa
Rızık Gıda	Bedelsiz 2 stand dolusu ürün.	Herhangi bir teklif olmadı	Frito Lay Gesa
Ben Mar Gıda	Bedelsiz 2 stand dolusu ürün.	Gesa'yı satmadığı ve yerim dar olduğu için bıraktım. Frito Lay'den herhangi bir teklif gelmedi.	Frito Lay
İpek Market	Kampanyalı ürün verildi, satış hedefi tuttuğunda kaldırıldı.	Gesa satıyordum ama bıraktım. Frito Lay'den bir teklif gelmedi. Gesa'yı bırakmamın tek gerekçesi ürünün satmaması. Yer kısıtım var. Gesa standını kaldırarak kola dolabı koydum.	Frito Lay
Ferhat Market	1 stand kapasitesi kadar bedelsiz ürün teklif edildi.	7-8 ay önce rakip satma diye teklif geldi ancak Gesa'yı satmadığı için bıraktım. Satılmayan Gesa'ları verdim ve Frito Lay'den o kadar bedelsiz ürün aldım.	Frito Lay
Şiran Gıda	1.500.000.000 TL bedelsiz ürün teklif edildi.	Yetkilisi Yok.	Frito Lay Gesa
İkizler Market	2.000.000.000 TL nakit ve fatura altı %5 iskonto.	Yetkilisi Yok.	Frito Lay Gesa
Donatım -1		Gesa'nın satışları iyi değil. Frito Lay'den bir teklif yok.	Frito Lay Gesa

Gesa Gıda Genel Müdürü ile yapılan görüşmede bu noktalara ilave olarak Bursa ilinde yer alan yeni nokta isimleri görevli raportörlere sunulmuş olup bu yerlerde yapılan incelemelere aşağıda yer verilmektedir.

NOKTA	Yapılan Görüşme	Mevcut Durum
Özkan Gıda	Frito Lay'den herhangi bir teklif gelmedi.	Frito Lay, Gesa
Cantürkler Market	Frito Lay bedava ürün verdi ve ben de Gesa'yı çıkarttım. Ancak şu anda istersem Gesa'yı alırım ancak satışları iyi değil.	Frito Lay

Has-El Süpermarket	Yetkilisi Yok.	Frito Lay
Ertaş Market	Yetkilisi Yok.	Frito Lay
Sude Market	Yetkilisi Yok.	Frito Lay
Y. Karadeniz Market	Gesa satıyorduk ancak randıman alamadık, ürün bir yıl boyunca satmadı biz de bu nedenle bıraktık. Frito Lay herhangi bir teklif vermedi.	Frito Lay
Onur Market	Gesa satıyordum ancak satış elemanları ürünle ilgilenmediler, ürün bozuldu ben de kaldırdım. Frito Lay ise bozulan ürün kadar bedava ürün verdi .	Frito Lay

430

I.5.3. Hukuki Değerlendirme

Yukarıda değinildiği üzere Gesa Gıda tarafından yapılan şikayet, Frito-Lay çalışanlarının Gesa Gıda'nın ürün standlarının yer aldığı perakendecilere giderek bu noktalara stand kapasitesi kadar ya da daha farklı miktarlarda bedelsiz ürün veya nakit para önermek suretiyle Gesa Gıda'ya ait standları kaldırdıkları iddiasını temel almaktadır.

Önaraştırma sürecinde bu tür bir iddianın geçerli olup olmadığı, başka bir ifadeyle Frito Lay'in satış noktalarında tek satıcılık yaratma amaçlı eylemlerinin devam edip etmediğinin tespiti amacıyla Frito Lay Genel Müdürlüğü, İzmir deposu, Bursa deposu ve Bursa distribütörlerinde yerinde incelemeler yapılmış, ayrıca Bursa'da Gesa Gıda tarafından bildirilen satış noktaları ziyaret edilerek bu tür eylemlerin var olup olmadığı araştırılmıştır.

Öncelikle belirtilmelidir ki yerinde incelemelerde Frito Lay'in bedava ürün, iskonto ya da para önermek suretiyle noktalarda tek satıcılık ilişkisi oluşturma yönünde bir uygulaması olduğuna ilişkin herhangi bir belgeye rastlanmamıştır. İncelenen belgelerde söz konusu teşebbüsün bedava ürün ya da iskonto sağlama uygulamalarını satış artırmak amacıyla, yazlık bölgelerde ve okullarda daha yoğun olmak üzere devam ettirdiği görülmüş ancak, bu tür eylemlerin münhasırlık şartına bağlı olarak gerçekleştirildiğine ilişkin herhangi bir ifade ile karşılaşılmamıştır.

Buna ek olarak önaraştırma sürecinde Frito Lay elemanlarınca Gesa Gıda standlarının ve ürünlerinin bedava ürün ya da para önerilmek suretiyle toplandığı iddia edilen noktalarda da görüşmeler yapılmıştır. Yukarıda tespitler bölümünde yer verildiği üzere şikayetin geldiği ve bu tip eylemlerin gerçekleştirildiği iddia edilen Bursa ilinde çeşitli bölgelerde toplam 22 satış noktası ziyaret edilmiştir. Bu noktalardan 5'inden yetkili olmaması (ancak bu noktaların ikisinde Gesa Gıda ürünleri bulunmaktadır), 3'ünden ise satış noktasının kapanmış olması nedeniyle herhangi bir bilgi alınamamıştır. Geriye kalan 14 noktanın 9'unda şikayet dilekçesinde iddia edildiğinin aksine halihazırda Gesa Gıda markalı ürünlerin satılmakta olduğu görülmüştür. Buna ek olarak bu noktaların 9'u Frito Lay'den tek satıcı olmaları karşılığında herhangi bir bedelsiz ürün, para ya da iskonto teklifi almadıklarını, 3'ü Gesa ürünlerinin satılmaması sebebiyle Gesa Gıda ile çalışmayı bırakmak istediklerini ve Frito Lay elemanlarının zararlarını karşılamak amacıyla kendilerine bedelsiz ürün sağladığını, 2'si ise 7-8 ay önce bu tür tekliflerin olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca 14 noktadan 8'i Gesa Gıda ürünlerinden vazgeçmelerinin gerekçesi olarak bu firma ürünlerinin satışının az olmasını ifade etmiştir.

470

Görüldüğü üzere, Gesa Gıda'nın Frito Lay'in satış noktalarına çeşitli avantajlar önererek kendi ürünlerinin satış noktalarında bulundurulmasını engellediği yönündeki iddiaları bu tespitler ışığında geçerliliğini yitirmektedir. Öncelikle yukarıda değinildiği üzere bu noktaların birçoğunda Gesa ürünleri halihazırda mevcuttur. Ancak diğer yandan satış noktası yetkililerinin çoğunluğu Gesa Gıda'nın ürünlerinin az satıldığını bu nedenle Frito Lay satmaya karar verdiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca bakkallarla yapılan görüşmelerde kısa bir süre önce Gesa Gıda'nın Bursa ilinde distribütör değişikliğine gittiği, bu süreçte satış noktalarına yapılan ziyaretlerin 2 ay aksadığı, bu nedenle ürünlerin bozulduğu ifade edilmiş ve bu durum Gesa Gıda yetkilileri tarafından doğrulanmıştır. Dolayısıyla satış noktası ziyaretleri sonucunda Frito Lay'in münhasırlık yaratma amaçlı eylemler içerisinde olduğuna ilişkin herhangi bir tespite ulaşılmamıştır.

Yukarıda değinildiği üzere gerek Frito Lay genel merkezinde gerekse bölge müdürlükleri ve distribütörlerde yapılan yerinde incelemelerde münhasırlık yaratma amaçlı uygulamalarının devam ettiğine yönelik herhangi bir belgeye rastlanmamıştır. Bu durumun aksine Frito Lay'in Bursa deposunda yapılan yerinde incelemede elde edilen "2004-2005 Sezonu Okul Kanalı Çalışma Dosyası" başlıklı belgede, anılan teşebbüsün Kurul kararı sonrasında münhasırlık yaratmayı satış politikası olarak benimsemekten vazgeçtiğini vurgulayan bir ifade yer almaktadır.

"Okul anlaşmamız son rekabet denetimine göre tekrar revize edilmiştir, yeni anlaşma dosyanın sonunda yer almaktadır, bu nedenle rakip odaklı çalışma yapmamalıyız"

Buna ek olarak Frito Lay yetkilileri ile yapılan görüşmede teşebbüs vekili, Kurul kararının ardından Frito Lay'in distribütörleri ile akdettiği "Distribütörlük Sözleşmesi"nin yeniden düzenlendiğini, bu çerçevede sözleşmenin "Sözleşmeye Aykırılık ve Fesih" başlıklı 15. maddesinde distribütörün Rekabet Kanunu'na aykırı faaliyetleri halinde sözleşmenin Frito Lay tarafından ihbar ile tek taraflı feshedebileceğinin hüküm altına alındığını ifade ederek anılan sözleşmenin imzalı bir örneğini raportörlere sunmuştur.

Ayrıca yukarıda "Geri bildirim" başlıklı bölümde değinildiği üzere muafiyetin geri alınmasına yönelik Kurul kararının kendilerine tebliğ edilmesinin ardından Frito Lay, okul kantinleri ile yapılan ve tek satıcılık şartı içeren sözleşmeleri karara uygun hale getirdiğini ifade ederek tevsik yazısı ekinde imzalanmış bir sözleşmeyi sunmuştur. Önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde okul kantinleri ile yapılmış olan sözleşmelere rastlanmış, bu sözleşmelerde münhasırlığa ilişkin herhangi bir ifadenin bulunmadığı, dolayısıyla Frito Lay'in okul kantinleri ile olan ilişkisini Kurul kararına uygun bir şekilde sürdürmekte olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda ifade edildiği üzere, ilk inceleme sürecinde Kraft yetkilileri ile telefonla görüşülmüş ve kendileri Frito Lay'in kurul kararı öncesindeki eylemlerini halen devam ettirdiğini ifade etmişlerdir. Bu çerçevede önaraştırma sürecinde de Gesa Gıda ile aynı doğrultuda şikayetlerde bulunan Kraft yetkilileri ile anılan teşebbüsün merkezinde görüşülmüştür. Kraft yetkilileri Frito Lay'in stand toplama ve noktaya tek satıcılık şartına bağlı bedelsiz ürün ya da para önerme uygulamalarının devam ettiğini ifade ederek bu durumu belgelemek amacıyla raportörlere İstanbul ve Samsun'da bazı satış noktalarındaki tespitlere ilişkin bilirkişi raporları ve bu

raporlarda adı geçen noktalardan Kraft'a ait standların toplandığına yönelik görüntülerin yer aldığı belirtilen bir cd'yi sunmuşlardır. Bu noktada söz konusu bilirkişi raporları ve cd'de yer alan görüntülerin şikayet konusu iddia çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

530 Söz konusu bilirkişi raporları Kraft'ın kendisi tarafından belirlenen bazı satış noktalarında kendi ürünlerinin Kurul kararına aykırı olarak toplandığı ve bu noktalara tek satıcı olmaları şartıyla para teklif edildiğinin tespiti amacıyla mahkemeye başvurması üzerine mahkemece tayin edilen kişilerce hazırlanmıştır. Anılan raporlarda genel olarak, İstanbul ve Samsun illerinde belirtilen satış noktalarında Kraft ürün ve standlarının Frito Lay elemanlarınca yalan beyanlarda bulunmak ya da para önermek suretiyle satış noktalarından alındığı tutanak altına alınmıştır.

540 Öncelikle belirtmelidir ki Kurul'un Frito Lay'den muafiyetin geri alınmasına yönelik kararının tarihi 4.5.2004'tür. Bu karar anılan teşebbüse 19.10.2004 tarihinde tebliğ edilmiş şirket kararı 26.10.2004 tarihinde tebellüğ etmiştir. Kararda Frito Lay'e muafiyetin geri alınmasına yönelik değişiklikleri yapması için tanınan 60 günlük süre 27.12.2004 tarihinde sona ermiş ve anılan teşebbüs bu tarihte Kurum'a bildirimde bulunarak tevsik yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmiştir. Dolayısıyla Frito Lay ancak bu tarihten sonra Kurul kararında belirtilen değişiklikleri yerine getirmediği yönünde bir iddia karşısında sorumlu tutulabilir. Bu çerçevede Kraft vekilleri tarafından raportörlere sunulan bilirkişi raporlarının tarihi son derece önem kazanmaktadır.

550 Bu iddialar üzerine Ümraniye 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Kraft vekilinin talebi doğrultusunda 7.6.2004 tarihinde İstanbul'daki satış noktalarına yönelik olarak bilirkişi tespit raporu hazırlanması yönünde bir karar almıştır. Kraft vekili ile yapılan telefon görüşmesinde bilirkişinin raporunu bu tarihten yaklaşık bir ay sonra, yani temmuz ayı başlarında mahkemeye sunduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla İstanbul'daki satış noktalarına ilişkin bilirkişi raporundaki tespitler Frito Lay'e gerekli değişiklikleri yapması için 60 günlük süre öngören gerekçeli kararın tebliğ edilmediği döneme denk gelmiştir. Bu çerçevede söz konusu raporlarda tespit edilen uygulamaların tarihleri dikkate alındığında hukuki açıdan, ilgili Kurul Kararı'na aykırı davranıldığı gerekçesiyle herhangi bir işlem yapılması mümkün görülmemektedir.

560 Samsun ilindeki satış noktalarına ilişkin olanlarda ise ifade edilen uygulamalar esasen Frito Lay'e tanınan sürenin bitişinden önce meydana gelmiş, nitekim Frito Lay Kurum'a gönderdiği tevsik yazısında Samsun'da bu tür uygulamaların devam ettiği bilgisinin kendilerine ulaştığını ve bölgede görevli satış ekibinin uyarıldığını ifade etmiştir. Öncelikle belirtmelidir ki, bu tür uygulamalar esasen Frito Lay'e Kurul Kararı doğrultusunda gerekli değişiklikleri yapması için tanınmış olan süre dahilinde gerçekleşen olaylar olmakla birlikte, esasen Kurul Kararı'nın Nisan ayında alınmış olduğu ve bu olayların Aralık ayında dahi gerçekleşmekte olduğu dikkate alındığında Frito Lay'in satış ekibini karar konusunda bilgilendirmekte geç kaldığı söylenebilir. Başka bir ifadeyle Frito Lay kendisine tanınan süre içerisinde gerçekleşen bu olaylar karşısında ihtarname ve uyarı yazısı göndermekle satış ekibini münhasır satışın mümkün olamayacağı yönünde uyarmakta ancak kararın Nisan ayında alındığı ve teşebbüsün karar hakkında bilgilendirildiği dikkate alındığında bu tür bir eylemin Aralık ayında gerçekleşmesi (İlgili bilirkişi tespit tutanağının tarihi 6.12.2004'tür.) Frito

570 Lay'in geçen süre içerisinde ekibini bu yönde yeterince bilgilendirmediğini de ortaya koymaktadır.

Buna ek olarak yukarıda ifade edildiği üzere Bursa'da ziyaret edilen satış noktalarından 2'si Frito Lay'den 7-8 ay öncesinde münhasır satış tekliflerinin geldiğini ifade etmiştir. Yukarıda yer verilen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Frito Lay elemanlarının bu teklifleri anılan teşebbüse karardaki değişiklikleri yapması için tanınmış süre içerisinde gerçekleştirmiş olma ihtimali bulunmaktadır. Dolayısıyla satış noktalarının bu beyanlarından, Frito Lay'in Kurul kararına aykırı eylemler gerçekleştirdiğine yönelik iddialarını kanıtlamak mümkün olmamıştır. Ayrıca bu aşamada Çoruh Market ile yapılan görüşmede tek satıcılık teklifi yapan satış elemanının market sahibi tarafından bağlı olduğu müdüre şikayet edilmesinin ardından söz konusu kişinin bir daha görülmediği belirtilmelidir.

Diğer yandan Kraft yetkililerince dile getirilen tek satıcılık karşılığında bedelsiz ürün uygulamalarına yönelik olarak herhangi bir belge ve bulguya ulaşılamamış, bedelsizlerin herhangi bir şarta bağlı olmadan verildiği görülmüştür. Ayrıca satış noktalarının yer darlığı ve Frito Lay'in diğer ürünlere göre daha çok satması ve bu kapsamda nakit akışının daha hızlı olması nedeniyle bu ürünün tercih edildiği ifade edilmiştir. Bu tespit ve bilgiler ışığında şikayet çerçevesinde Frito Lay'in ilgili Kurul Kararı'na aykırı faaliyetlerde bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapor ve incelenen dosya kapsamına göre,

1) 13.7.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5388 sayılı yasa nedeniyle 8 kurul üyesinin katılımıyla toplantının yapılabileceğine OYÇOKLUĞU ile;

600 Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. unvanlı teşebbüs çalışanlarının Gesa Gıda'nın ürün standlarının yer aldığı perakendecilere giderek bu noktalara standın kapasitesi kadar veya bir miktar bedelsiz ürün ya da nakit para vermek suretiyle Gesa Gıda'ya ait standların kaldırılmasını sağladıkları ve bu kapsamda Rekabet Kurulu'nun 4.5.2004 tarih ve 04-32/377-95 sayılı muafiyetin geri alınmasına yönelik kararına uymadığı yönündeki şikayeti destekler nitelikte bilgi ve belgeye ulaşılamaması nedeniyle Frito Lay Gıda San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

**(15.09.2005 tarih, 05-58/859-234 sayılı Kurul Kararı'na)
KARŞI OY GEREKÇESİ**

13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5388 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"un 3. maddesi ile, 4054 sayılı Kanun'un 22. maddesi ;

"Rekabet Kurulu, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam yedi üyeden teşekkül eder" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, Rekabet Kurulu'nun mevcut üye sayısı bugün itibarıyla 8 olmasına rağmen, üye sayısı 7' ye düşünceye kadar toplantıların 8 üyenin katılımı ile yapılacağına dair geçici bir hükme de yer verilmemiştir.

Karar nisabı da aynı yasanın 5. maddesinde 7 üye için belirlenmiş olup, bu sayının 8 üye için kıyasen uygulanmasının mümkün olmadığı kural olarak getirilmiştir.

Bu nedenle, 5388 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih olan 13.07.2005 tarihinden itibaren Kurul toplantılarının en fazla 7 üyenin katılımı ile yapılması gerektiği kanaatında olduğumuzdan, toplantının 8 üyenin katılımı ile yapılmasına dair çoğunluk görüşüne karşıyız.

Tuncay SONGÖR
İkinci Başkan

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi